

Elefanten i rommet

Tove Beate Pedersen
seniorrådgiver i Norsk psykologforening

«Social class is the elephant in the room.» Dette utsagnet kom i et av de mange innleggene som hadde sosial klasse som tema på årets APA Convention i Toronto. I Norge får ikke sosial klasse være *det* engang.

SOSIAL KLASSE

FOTO: Unsplash.com

JEG MERKET MEG redaktørens bekymring i oktoberutgaven av Psykologtidsskriftet etter gjennomgang av tidsskriftets faglige bidrag de siste årene: «I klinisk psykologi er ikke sosial klasse relevant i forståelsen av klientens liv», skriver Bjørnar Olsen.

Som representant for et kull psykologer som på 70-tallet fikk psykologutdannelse der materiell kontekst og sosial klasse var levende til stede, er dette en bekymring jeg har hatt lenge. Flere av oss som studerte da, kom fra andre sosiale lag og bakgrunner enn de som tradisjonelt hadde hatt tilgang til høyere utdanning, og psykologien på den tida ble i likhet med andre fag «politisert». Betydning av sosial klasse var dermed ganske selvfølgelig både i vår utdanning og selvforståelse.

Slik er det ikke lenger. Det var derfor oppmuntrende og interessant å oppleve hvordan mange amerikanske forskere og klinikere på årets konferanse i regi av American Psychological Association hadde fokus på sosial klasse. Faktisk var det trykket et eget hefte med «Social Economic Status Highlights» med de delene av programmet som hadde særlig fokus på dette temaet.

Under konferansen ble det riktignok framholdt at ved å ta hensyn til andre sosiale kjennetegn som etnisitet og kjønn er det en tendens til at sosial klasse blir uteglemt som et aspekt ved mangfold. Det kan dermed late til at både «The American Dream» og vår tiltro til velferdsstatens evne til å fjerne klasseforskjeller, har bidratt til usynliggjøring av de kulturelle og psykologiske forskjellene som følger av ulikhet i økonomi.

Vi psykologer vil ofte kunne ses som «privilegerte» av våre klienter som kan ha grunn til å lure på om vi virkelig kan forstå dem i deres mindre privilegerte posisjon. Hvor ofte reflekterer psykologen over dette?